

Նախքան վերելակի դռները կբացվեն՝ զգացի էժան օդու հոտը: Ստելան թևն ընկած, վերելակից հանեց հայ ժողովրդի կեղեքիչին՝ 40-45 տարեկան բարձրահասակ տղամարդու, որն ինձ տեսնելով՝ կարճ ասաց.

- Ես՝ Վալեն, ինքը՝ Ստելլա:

- Օգնեք, էի,- խնդրեց Ստելլան, և ես մյուս կողմից բռնեցի Վալենի թևից:

Միակ միտքը, որ այդ պահին ինձ այցելեց՝ հնարավոր չէ: Մտածեցի, հնարավոր չէ, ուղղակի բացառվում է, որ ծավվող ոտքերով Վալենը դողացող ոտքերով աթոռի վրա կարողանա որևէ գործողություն կատարել: Ի գարմանս ինձ, Վալենը մեկ րեպեմ քանդեց հին հաշվիչը, տեղադրեց նորը՝ ընթացքում հասցնելով ինձ բազմանշանակ աչքով անել: Ես նրան հուսադրող գլխով էի անում՝ կա, տանը ունեմ: Ստելլան ինչ-որ թղթեր էր դեմ տալիս փոշոտ շքամուտքում, որ ստորագրեմ: Հետո գրիչ խնդրեց: Երբ գրիչով դռնից դուրս էի գալիս՝ Վալենը ելավ դեմս:

- Պիտի ստուգենք՝ օդ թողո՞ւմ ա գազդ, թե՞ չէ,- բարձր ասաց նա, որ Ստելլան լսի:

- Սաղ ըլնենք,-ասացի, երբ մտանք խոհանոց,-կոնյակի սպիրտ ա:

- Վայ, ես քու ցավը տանեմ,-կիսաձայն ասաց հուզված Վալենը ու քաշեց գլխին:

- Էրեկ աչքիս կարգին քցել ես: Կներես ուրիշ բան չունեմ,- ասացի՝ պարզելով նրան հացի չորացած կտորը:

- Վայ, ես մեռնեմ քո սրտին: Արա ես պաղեզդում մեռակ դու մարդ դուրս եկար,-արձագանքեց Վալենը,- հա, էրեկ մի հատ թագավոր անձնավորության հետ էինք, ես ձեր մայրեքից ա, կարգին խմինք: Չեմ ուզում անուրը տամ...

- Հասկանում եմ... Դե մի բան ասա,- առաջարկեցի՝ լցնելով երկրորդ բաժակը և գաղափար չունենալով, թե ինչու չի կարող տալ իր հարբեցող ընկերոջ անուրը: Կոնյակն առել էի ամիսներ առաջ, երբ մեր տանը հյուրընկալեցինք լեհական ծագմամբ մի ամերիկյան պրոֆեսորի: Լսել էի, թե լեհերը կարգին խմում են, և չսխալվեցի, բայց շշի կեսը մնացել էր: Մինչև Վալենի հայտնվելը իմ շքամուտքում, և կարելի է ասել, իմ կյանքում, մոռացել էի այդ շշի մասին: Գիտեի, որ Վալենը կյանքիցս անհետանալու է նույնքան անակնկալ, որքան հայտնվել է, և որ նրան հինգ րոպե հետո մոռացած եմ լինելու, բայց ուրախ էի, որ իմ նեղության մեջ մեռակ չեմ, մեկի հետ կարող եմ խոսել: Բայց խոսողը հիմնականում Վալենն էր, որն ասես իմ անունից և իմ տեղն էր խոսում:

- Արա, բա ես երկիրը երկիր ամ,-տրտնջում էր նա,- արա, բա խի՞ պըտի քու պես թագավոր տղեն գազի փող տա...արա, թալանին, արա, ես ազգին...

- Սրտիցս ես խոսում, Վալեն...սաղ ըլնենք...

- Երբ դուրս եկանք շքամուտք, Ստելլան մեղադրական նայեց մեզ:

- Էդ քանի՞ անգամ ստուգեցիք,-հարցրեց ինձ:

- Երեք,-վստահ պատասխանեցի:

- Լավ, Վալեր տղա, ես քո հետ վարչությունում կխոսեմ,-ֆ22ացրեց Ստեփան:

- Ստեյ ջան, սենց ազիզ տղու համար բա մի հատ չստուգեի՞նք: Բա որ օդ թողեր...

- Պլումբը դիր, գնում ենք...երեք հատ պիտի փոխենք էսօր,-մռայլ ասաց Ստեփան: Նրա ձայնի մեջ անհուսության ելևէջներ կային:

- Միևչև մի անգամ էլ չստուգենք, չեմ թողնելու գնաք,-վճռական ասացի Վալերին,-աչքիս օդ էր թողնում:

Ստեփան թունոտ նայեց ինձ, բայց ոչինչ չասաց: Ես ու Ստեփան հենց սկզբից իրար չսիրեցինք:

- Արա, բայց դու էս ինչ թագավոր տղա ես,- ասաց Վալերը խոհանոցում՝ հերթական բաժակը կոնծելով:

- Դու կարգին աշխատող տղա ես,- ասացի,- բայց էդ Ստեփանի պես գազի տեսուչներին չեմ սիրում: Հեսա քեզ էնքան խմացնեմ, չկարանա տանի:

- Վայ, ես մեռնեմ էն քո թագավոր սրտին: Արա, դու էս ի՞նչ տղա ես:

- Բարով տեսանք:

Շշի տակ դեռ մնացել էր: Շիշը դրեցի Վալերի կեղտոտ պայուսակի մեջ, որը նա հեռատեսորեն հետև էր վերցրել տուն մտնելիս: Գրկախառնվեցինք, թփթիացրինք իրար թիկունք, հազար տարվա բարեկամների պես, որ առանց բառերի իրար հասկանում են: Ստեփան, դատելով իր բացակայությունից, արդեն բարձրացել էր իններորդ հարկ:

- Նայի՛ Ստեփան քեզ էն բանից չանի,-ասացի, երբ սպասում էինք վերելակին:

- Աշխարհում տենց կանյակ չկա, ցավդ տանեմ, որ խմես, Ստեփանի ուզենաս,- ասաց՝ դեմքը կնձռոտելով:

- Դրա համար եմ ասում, զգույշ եղի:

- Չէ, իրան ասել եմ՝ մի անգամ էլ ինձ գործ անելուց ձեռ քցես, էս ռազվադնոյ կլուչը իջնում ա գլխիդ:

- Էհ...Էս կողմերը լինես՝ երևա,- ասացի, երբ արդեն լիֆտում էր:

- Լյուբոյ հարցով, հարազատ: Ես ձեր տեսուչն եմ: Տեսուչդ ...եմ:

Հայիոյանքը արդեն լսեցի փակ դռների հետևից: Վերելակը տարավ Վալերին դեպի նորանոր սխրանքներ, իսկ ես տուն մտա մի տեսակ թեթևացած, սփոփված էն մտքից, որ էս կեղեքիչների դեմ մենակ չենք, իրար թև ու թիկունք ենք, իրար պահում ու օգնում ենք...